693/04

Den 17. marts 2004 blev i sag nr. 61.372:

xxxx xx xxxxxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i PFA Pension, klager over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for et anmeldt ulykkestilfælde.

Det fremgår af sagen, at der efter en rygoperation, som klageren har gennemgået, er tilstødt en komplikation i form af blodansamling i spinalkanalen.

I afgørelse 31/3 2003 fra Sundhedsvæsenets Patientklagenævn er der redegjort for hændelsesforløbet således:

> "Den 8. april 2002 blev C.F.S.N. [klageren] opereret i lænden for en forsnævring af rygmarvskanalen (lumbal spinalstenose) af overlæge E.B.S. på neurokirurgisk afdeling, Amtssygehuset i Glostrup. Forud for operationen havde C.F.S.N. sin fulde førlighed, men han havde gennem cirka et halvt år haft smerter svarende til balderne og bagsiden af begge lår, som blev forværret under gang, således at han kunne gå knap 1 kilometer og med smerter fra 50-100 meters gang. Samme dags aften var C.F.S.N. velbefindende, men havde blandt andet snurrende fornemmelser i balderne og ned i begge ben og han kunne ikke mærke vandladningstrang. C.F.S.N. blev tilset af vagthavende kl. 18.00, som fandt, at han skulle ses an.

Den 9. april 2002 blev der ved stuegang konstateret en blødning under huden. Senere samme dag indtraf pludselig lammelse af højre ben, hvorfor der blev foretaget akut CT-skanning af lænderyggen, som viste en blodansamling i rygmarvskanalen, og overlæge E.B.S. reopererede C.F.S.N. med henblik på at fjerne blodansamlingen og stoppe yderligere blødning."

Klageren påstår selskabet tilpligtet at yder erstatning for behandlingskomplikation i forbindelse med et operativt indgreb. Til støtte herfor gør han gældende, at selskabet ikke har taget forbehold herfor i forsikringsbetingelserne og påberåber sig tillige Højesterets afgørelse 1997.597, af hvilken det fremgår, at den her omhandlede operation fik et usædvanligt forløb. Selskabet blev ved denne dom pålagt at yde erstatning, eftersom forsikringsbetingelserne ikke indeholdt et særligt vilkår, hvorefter skade som følge af lægebehandling ikke dækkes. Klageren gør på baggrund heraf gældende, at selskabet i medfør af forsikringsbetingelsernes § 1 er forpligtet til at yde ham erstatning.

Selskabet har ved skrivelse af 11/8 2003 til nævnet anført:

"Af sagens akter fremgår det at der er tale om en behandlingskomplikation, som er opstået i forbindelse med et operativt indgreb. I den forbindelse skal vi gøre opmærksom på, at der ikke er tale om et operativt indgreb, som er foretaget i forbindelse med et anmeldt ulykkestilfælde.

Det er vores opfattelse at en sådan komplikation ikke falder ind under forsikringsbetingelsernes ulykkesbegreb i § 1, hvorved forstås '*en tilfældig af den forsikredes vilje uafhængig pludselig udefra kommende indvirkning på legemet der har en påviselig beskadigelse af dette til følge.*'.

Samtidig skal vi henvise til en nyligt afsagt dom i Københavns Byret af 14. juli 2003 …

På baggrund af ovennævnte ønsker vi at fastholde vores afgørelse, idet vi ikke mener der er tale om et ulykkestilfælde, som det er defineret i forsikringsbetingelsernes § 1."

I ovennævnte flertalsafgørelse fra Højesteret fra 1997 hedder det bl.a.:

"Efter det oplyste må det lægges til grund, at der under det operative indgreb, som blev foretaget til behandling af A.A.'s carpaltunnelsyndrom, skete en lædering af den motoriske nervegren til tommelfingeren. Efter Retslægerådets besvarelse af de stillede spørgsmål må det antages, at operationen herved - selv om skadetypen er kendt - har haft et ganske usædvanligt forløb. A.A. blev da heller ikke orienteret om nogen risiko ved operationen.

Der foreligger ikke oplysninger om, at der i A.A.'s tilfælde var særlig anledning til at tage risikoen for den indtrådte skade i betragtning.

Vi finder herefter, at skaden må anses for et ulykkestilfælde, der er er dækningsberettiget under de omhandlede ulykkesforsikringer, som ikke indeholder et særligt vilkår, hvorefter skade som følge af lægebehandling ikke dækkes."

Af dom afsagt den 14/7 2003 af Københavns Byret fremgår bl.a.:

"Uanset det i øvrigt må lægges til grund, at hjernebylden var en komplikation til næseskillevægsoperationen, og at denne komplikation er en sjælden komplikation, som sagsøgeren ikke var vejledt om forinden, findes infektionen, der forårsagede bylden ikke i sig selv at kunne anses som en så upåregnelig følge, at den kan anses som et ulykkestilfælde, og sagsøgerens tilfælde findes ikke at kunne sidestilles med tilfældet som gengivet U.1997.1597.HD, navnlig henset til den væsentlige forskel omkring det operative forløb.

Som følge heraf findes betingelserne i ulykkesforsikringsvilkårene om, at der skal være tale om en 'tilfældig af den forsikredes vilje uafhængig pludselig udefra kommende indvirkning på legemet' ikke at være opfyldt, og der er således ikke tale om en dækningsberettiget skade."

Klageren har i skrivelse af 23/8 2003 til nævnet anført følgende:

"I.h.t. U.1997.1597 er behandlingskomplikationer omfattet, hvilket også forudsætningsvis fremgår af præmisserne i byretsdommen.

Om alle behandlingskomplikationer er omfattet, fremgår ikke af U.1997.1597, men i præmisserne siges intet om, at skaden skal skyldes lægefejl.

At sige som PFA er simpelthen at sige, at man ikke anerkender U.1997.1597.

I modsætning til byretsdommen er mine skader en direkte følge af operationerne d. 8. og 9. april 2002 og er lægeskabte. Skaderne indtrådte med det samme, og et behandlingsforløb blev øjeblikkeligt etableret. Operationerne har haft et ganske usædvanligt forløb, selvom skadetypen var kendt, og jeg var heller ikke orienteret om risikoen.

Jeg er af den mening, at mit operations- og skadesforløb adskiller sig væsentligt fra det i byretsdommen beskrevne og er omfattet af U.1997.1597."

Selskabet har på opfordring fra klageren oplyst, at ovennævnte byretsafgørelse ikke er anket.

Patientklagenævnet har i udtalelsen af 31/3 2003 endvidere anført:

"Overlæge E.B.S. har til sagen udtalt, at den information C.F.S.N. har modtaget ved to tidligere lejligheder om risici ved operationen blev gentaget for C.F.S.N., inden han foretog operationen.

Nævnet kan oplyse, at det fremgår af vejledning om information og samtykke og om videregivelse af helbredsoplysninger mv., at en sundhedsperson skal informere om en behandlings nærliggende risiko for alvorlige komplikationer eller bivirkninger. Der skal således ofte gives information, når en behandlings eventuelle komplikationer eller bivirkninger er alvorlige og sjældent forekommende. Der er således tale om et skøn.

Det er nævnets opfattelse, at C.F.S.N.s komplikationer må anses for at være alvorlige og sjældent forekommende."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**1 Forsikringens omfang**

1.10 Forsikringen giver ret til erstatning ved ulykkestilfælde, hvorved forstås en tilfældig, af den forsikredes vilje uafhængig pludselig udefra kommende indvirkning på legemet, som har en påviselig beskadigelse af dette til følge."

Nævnet udtaler:

På det foreliggende grundlag finder nævnet, at selv om behandlingens komplikationer må anses for sjældent forekommende, er komplikationerne dog ikke en følge af et ganske usædvanligt forløb som nævnt i højesteretsdommen, gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1997,1598. Nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at anerkende det anmeldte forhold som et ulykkestilfælde.

Nævnets afgørelse udelukker ikke, at en domstolsafgørelse med forudgående bevisførelse for så vidt angår de informationer, der blev givet klageren inden operationen, og hvilken sandsynlighed der var for den nævnte komplikation, kan føre til et andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand